

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/31/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200283
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200283.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci navrhovateľa: L. W., nar. E., bytom A., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17.septembra 2015, č.k. 1Sd/23/2015-21, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 17.septembra 2015, č.k. 1Sd/23/2015-21, m e n í t a k, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 26.februára 2015 z r u š u j e a vec vracia odporkyňi na ďalšie konanie.

II. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozsudkom zo 17.septembra 2015, č.k. 1Sd/23/2015-21, krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 26.februára 2015 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“), ktorým podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), § 114 ods. 1, § 259 ods. 1, § 293k, § 293l ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) priznala navrhovateľovi od XX.B. XXXX starobný dôchodok. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania. Krajský súd mal z administratívneho spisu odporkyne preukázané, že rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len GR ZVJS“) bol navrhovateľovi podľa § 119 zákona č.410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru (ďalej len „zákon č. 410/1991 Zb.“) od 01.februára 1998 za 27 rokov služby v 1.kategórii funkcií priznaný výsluhový príspevok (správne malo byť uvedené „príspevok za službu“), ktorý sa podľa § 124 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona č.328/2002 Z.z. Príspevok za službu je dávkou z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Ak teda odporkyňa sumu starobného dôchodku, určenú podľa zákona č.100/1988 Zb. za celkovo 36 rokov zamestnania (vrátane doby služby) krátila podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č.128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (ďalej len

„Dohovor č. 128“), podľa názoru krajského súdu postupovala v súlade so zákonom.

Rozsudok napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že výsluhový dôchodok nie je dávkou poskytovanou za prežitie určeného veku, teda za tú istú sociálnu udalosť, za ktorú je poskytovaný starobný dôchodok a teda nie sú splnené podmienky na krátenie starobného dôchodku podľa Dohovoru č. 128, pričom nie je jasné, podľa akého zákona sa krátenie dôchodku má vykonať. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, preskúmané rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu poukázala na to, že Dohovor č. 128 je povinná aplikovať priamo, bez potreby osobitného zákona, ktorý záver vyplýva z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. sp.zn. 4So/189/2007 z 29.mája 2008, 4So/133/2009 zo 07.decembra 2009 a 9So/77/2011 z 30.mája 2012. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že ho je potrebné zmeniť.

Z administratívneho (dávkového) spisu odporkyne mal aj odvolací súd preukázané, že navrhovateľovi bol za 27 rokov služby v 1.kategórii funkcií od 01.februára 1998 priznaný príspevok za službu podľa § 119 zákona č. 410/1991 Zb.

V zmysle § 129 zákona č. 100/1988 Zb. pre vojakov z povolania a vojakov, ktorí sú počas činnnej služby hmotne zabezpečení ako vojaci z povolania, pre príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, príslušníkov zborov nápravnej výchovy a občanov, ktorí boli týmito vojakmi alebo príslušníkmi a splnili podmienku nároku na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona (ďalej len "vojaci z povolania"), platia ostatné ustanovenia tohto zákona, pokiaľ sa v tejto časti neustanovuje inak.

Podľa § 177 zákona č. 100/1988 Zb. na účely tohto zákona sa za príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti považujú aj príslušníci Federálnej bezpečnostnej informačnej služby, príslušníci Slovenskej informačnej služby a policajti zaradení v policajných zboroch a za príslušníkov Zboru nápravnej výchovy sa považujú aj príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Je nesporné, že navrhovateľ získal viac ako 25 rokov zamestnania a že vykonával službu zaradenú do I.kategórie funkcií viac ako 20 rokov. Splnil teda všetky podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok dňom dovŕšenia 55.roku veku. Nárok na starobný dôchodok mu preto vznikol dňom XX.H. XXXX.

Zo žiadosti o starobný dôchodok spísanej dňa 25.11.2013 vyplýva, že od skončenia služobného pomeru dňom 31.januára 1998 navrhovateľ už nebol zamestnaný - v dobe od 01.februára 1998 do 30.januára 2003 bol evidovaný na úrade práce. Uvedenú dobu evidencie nie je možné započítať do doby zamestnania v celosti, ale iba od 01.februára 1998 do 31.2000 [§ 9 ods. 1 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. v znení účinnom do 31.decembra 2000]. Po 31.decembri 2000 teda navrhovateľ nezískal žiadne

doby poistenia (zamestnania).

O dávkach dôchodkového zabezpečenia rozhoduje, pokiaľ ide o príslušníkov zborov nápravnej výchovy, orgán príslušného ministerstva spravodlivosti republiky [§ 142 ods. 4 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb.].

Podľa § 143a bodu 1 zákona č.328/2002 Z. z. v znení zákona č. 447/2002 Z. z. od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že v ňom uvedené ustanovenia zákona č. 100/1988 Zb. sa nepoužijú až od 1.júla 2002, počnúc ktorým mohol policajtom najskôr vzniknúť nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z.

Aplikácia ustanovení § 132 a nasl. zákona č.100/1988 Zb. však nie je vylúčená pri nárokoch na starobný dôchodok tých policajtov, ktoré vznikli do 30. júna 2002 a policajt nebol k tomuto dňu nepretržite zamestnaný.

Keďže všetky podmienky nároku na starobný dôchodok navrhovateľ splnil dňom XX.H. XXXX, právomoc rozhodnúť o jeho žiadosti o starobný dôchodok má v zmysle [§ 142 ods. 4 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže ako orgán príslušného Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, a to bez ohľadu na to, že žiadosť o starobný dôchodok podal až 25.novembra 2013.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a ustanovenia právnych predpisov odporkyňa nie je oprávnená (a ani nemala) v danom prípade o žiadosti o starobný dôchodok rozhodovať. Keďže zákon č.461/2003 Z.z. neupravuje postup odporkyne v prípade, ak nie je kompetentná na rozhodnutie, v takom prípade musí odporkyňa postupovať podľa všeobecného predpisu o správnom konaní (§ 20 zákona č.71/1967 Zb. Správny poriadok).

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladne so zákonom a preto § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 5 O.s.p.). Z dôvodu nedostatku právomoci o žiadosti rozhodnúť postúpi žiadosť navrhovateľa v súlade s § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov na rozhodnutie Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže ako príslušnému orgánu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s 146c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods.2, § 250k ods. 1 a § 151 ods.1 O.s.p., lebo navrhovateľ ich náhradu neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.